

Uitvoeringsagenda 2026-2028

van de Economische Visie Hilversum

Hilversum Mediastad

INHOUD

Uitvoeringsagenda Economische Hilversum Visie medio 2026 t/m 2028 3

Actielijn 1 - De nieuwe media: Hilversum als toekomstbestendige Mediastad 4

Actielijn 2 - Hilversum in evenwicht: bouwen aan een veerkrachtige en diverse economie 6

Actielijn 3 - Centrum: het levendige hart van Hilversum 9

Actielijn 4 - Ruimte voor werken: balans en behoud 12

Actielijn 5 - Een verbindend ondernemersklimaat: Hilversum als thuishaven voor ondernemers 14

Actielijn 6 - Transitie naar een circulaire economie: kansen voor Hilversum 17

Actielijn 7 - Mensen centraal: investeren in talent 19

Totaaloverzicht activiteiten per actielijnen 23

UITVOERINGSAGENDA ECONOMISCHE VISIE HILVERSUM MEDIO 2026 T/M 2028

Per actielijn van de Economische Visie zijn het doel, de wijze waarop aan acties wordt gewerkt en de betrokken partijen beschreven (trekker/initiator in vette tekst). Met iconen is aangegeven wat de status van een actie is: bestaand, urgent of nieuw. Daarnaast zijn per actielijn acties en/of thema's als prioriteit gemarkeerd (⭐ Prioriteit). Prioriteit geeft aan welke acties eerder aandacht, capaciteit of besluitvorming vragen. De prioritering wordt jaarlijks herzien op basis van voortgang, opgedane ervaringen en actuele ontwikkelingen. Hierdoor kan de volgorde of focus van prioritaire acties gedurende de looptijd van de agenda wijzigen. Afkortingen worden bij het eerste gebruik voluit geschreven met de afkorting tussen haakjes, bij volgende vermeldingen staat uitsluitend de afkorting. Een overzicht met een toelichting op de begrippen en afkortingen in deze uitvoeringsagenda is opgenomen in bijlagen 7 en 8 van de Economische Visie (in het bijlagendocument).

= **bestaand (going concern)**

= **urgent (kan niet wachten)**

= **nieuw (nieuw initiatief)**

= **bestuurlijke aandacht, capaciteit/financiering of besluitvorming**

ACTIELIJN 1
DE NIEUWE MEDIA: HILVERSUM ALS TOEKOMSTBESTENDIGE MEDIASTAD

1. Aantrekkelijke vestigingslocaties en campusontwikkeling

Gebiedsagenda Media Park opstellen en uitvoeren
Doel: Media Park toekomstbestendig maken met meer ruimte voor innovatie, groei en samenwerking (o.a. campusontwikkeling).
Hoe: Samen met eigenaren, gebruikers en partners ontwikkelen en uitvoeren van een uitvoeringsagenda die ruimtelijke, economische en sociale aspecten verbindt.
Betrokken partijen: **gemeente Hilversum (Projecten, Economie, Ruimtelijke Kwaliteit, Omgevingsrecht, Wonen en Cultureel Erfgoed, Energietransitie, Leefmilieu)**, eigenaren en gebruikers Media Park, Media Campus NL (MCNL), ROM Utrecht Region (ROM).

Innovatiehubs buiten Media Park verkennen
Doel: Minimaal twee nieuwe stedelijke innovatiehubs identificeren voor 2028.
Hoe: Gemeente onderzoekt samen met MCNL, broedplaatsinitiatieven en vastgoedeigenaren de mogelijkheden en werkt deze uit tot concrete plannen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Vastgoed, Economie, Ruimtelijke Kwaliteit, Omgevingsrecht Wonen en Erfgoed)**, MCNL, broedplaatsinitiatieven, vastgoedeigenaren.

2. Versterken samenwerking en ecosysteem

Gemeente blijft partner van MCNL
Doel: Structurele samenwerking leidt tot minimaal drie gezamenlijke innovatieprojecten per jaar.
Hoe: Gemeente werkt samen met MCNL, mediabedrijven en onderwijs aan structurele vernieuwing en benut het MCNL-programma voor samenwerking en innovatie. De samenwerkingsovereenkomst ligt hieraan ten grondslag.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Beleid, Jeugd, Onderwijs en Sport)**, MCNL, mediabedrijven, onderwijs.

MediaBoard faciliteren
Doel: Het MediaBoard agendeert jaarlijks minimaal twee strategische thema's (bv. over digitale transformatie, talentontwikkeling, internationale positionering, samenwerking tussen media en tech) en werkt per thema ten minste één concrete actie uit, zoals een innovatieproject, kennissessie, lobby-initiatief of samenwerkingsafspraak.
Hoe: MCNL en gemeente richten in 2026 het MediaBoard op en werken hierin samen.
Betrokken partijen: **MCNL/ROM**, gemeente Hilversum (Economie, Beleid, Jeugd, Onderwijs en Sport), bedrijven, organisaties, onderwijs.

Media-tech dashboard ontwikkelen
Doel: Lancering van een dashboard dat jaarlijks trends en innovaties inzichtelijk maakt voor het ecosysteem.
Hoe: MCNL ontwikkelt in 2026 een media-tech dashboard. Monitoring via dashboardgebruik en feedback van partners.
Betrokken partijen: **MCNL**, bedrijven, kennispartners, gemeente Hilversum (Economie).

Kennisketen versterken: stages, leerwerkplekken, bijscholing
Doel: Structureel betrekken van mbo-wo onderwijs bij vraagstukken op de campus, jaarlijks minimaal vijftig extra stage- en leerwerkplekken realiseren in de media/tech-sector.
Hoe: Regionaal Opleidingscentrum (ROC), hoger beroepsonderwijs (hbo), wetenschappelijk onderwijs (wo) en gemeente faciliteren extra stages en leerwerkplekken bij bedrijven.
Betrokken partijen: **Onderwijs**, gemeente Hilversum (Economie, Sociaal domein), bedrijven.

3. Positionering en lobby

Gezamenlijke branding Mediastad met jaarkalender
Doel: Verhogen van de zichtbaarheid van Hilversum als Mediastad door minimaal drie gezamenlijke evenementen per jaar en een actuele website.
Hoe: Stichting Hilversum Marketing en gemeente werken samen met partners aan branding en programmeren van evenementen.
Betrokken partijen: **Stichting Hilversum Marketing**, gemeente Hilversum (Economie, Communicatie), Beeld & Geluid, ROM, Economic Board Utrecht (EBU), Metropoolregio Amsterdam (MRA), MCNL.

Cofinanciering en lobby voor herpositionering sector
Doel: Minimaal één grote subsidie of lobbyresultaat voor de mediasector in 2026-2028.
Hoe: Gemeente werkt samen met ROM, EBU, provincie Noord-Holland, MRA en regio Gooi en Vechtstreek aan subsidies en lobby voor de mediasector.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (lobbyist, Economie)**, ROM, EBU, provincie Noord-Holland, MRA, regio Gooi en Vechtstreek.

4. Programmering voor innovatie en talent

Ontwikkeling incubatoromgeving op/naast MCNL en cofinanciering start- en scale-up programma
Doel: Start van een vijfjarig programma met minimaal twintig deelnemende start- en scale-ups.
Hoe: MCNL en gemeente werken samen met partners aan de ontwikkeling van een incubatoromgeving en een programma voor startende en groeiende bedrijven.
Betrokken partijen: **MCNL**, gemeente Hilversum (Economie), vastgoedeigenaren, Startup Utrecht, ROM, UtrechtInc, ondernemers.

Toegang tot kapitaal en internationale positionering
Doel: Jaarlijks minimaal drie bedrijven ondersteunen bij internationale groei of financiering.
Hoe: ROM organiseert samen met partners toegang tot kapitaal via participatiefondsen en Venture Capital (VC)-netwerken en ondersteunt bedrijven bij internationale marktverkenning.
Betrokken partijen: **ROM**, VC-netwerken, MCNL, EBU, Innovatiefonds Noord-Holland, gemeente Hilversum (faciliterend).

5. Digitaal vertrouwen en verantwoord innoveren

THETA-traject: profileren als centrum voor digitale betrouwbaarheid
Doel: The European Trust Alliance (THETA) en de gemeente Hilversum zijn in 2028 erkend als nationaal voorbeeld op het gebied van digitale betrouwbaarheid en verantwoord innoveren.
Hoe: Door samen met kennispartners en mediapartners richtlijnen te ontwikkelen, samenwerking te versterken, en concrete pilots en communicatie te organiseren die Hilversum als koploper positioneren.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie)**, THETA, Beeld & Geluid, Universiteit Utrecht (UU), ROM, Hogeschool Utrecht (HU).

ACTIELIJN 2

HILVERSUM IN EVENWICHT: BOUWEN AAN EEN VEERKRACHTIGE EN DIVERSE ECONOMIE

1. Innovatie en sectorvernieuwing

SPORT, ZORG EN GEZONDHEID

Clustering rond drie sterke gebieden: Monnikenberg, Sportpark/Arenapark, Zonnestraal

Doel: Ontwikkeling van drie clusters voor zorg, sport en gezondheid met minimaal één nieuwe samenwerking per cluster in 2026-2028.
Hoe: Gemeente werkt samen met bedrijven, organisaties, vastgoed en onderwijs aan innovatieve gebiedsontwikkelingen en het verbinden van partijen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Projecten, Ruimtelijke kwaliteit)**, bedrijven, zorg, sport en gezondheid, vastgoed, onderwijs.

Samenwerking personeelstekorten en zorgvraag

Doel: In 2028 is de samenwerking tussen zorginstellingen, onderwijs en gemeente versterkt, waardoor meer zorgmedewerkers instromen en de zorgvraag beter wordt opgevangen.
Hoe: Zorginstellingen, onderwijs en gemeente ontwikkelen gezamenlijke wervings- en scholingstrajecten en delen kennis via de Utrecht Talent Alliantie (UTA).
Betrokken partijen: **Zorginstellingen**, onderwijsinstellingen, UTA, gemeente Hilversum.

Verbinden zorg- en gezondheidssector met technologische innovatieprogramma's

Doel: Minimaal twee zorginnovaties ondersteunen die worden geïmplementeerd in de praktijk.
Hoe: Zorgaanbieders en kennisinstellingen verbinden de zorgsector met regionale innovatieprogramma's en stimuleren toepassing van nieuwe technologieën.
Betrokken partijen: **Zorgaanbieders**, kennisinstellingen, ROM, bedrijven, gemeente Hilversum (Economie, Sociaal).

START-UPS & SCALE-UPS

Ondersteunen start-ups en scale-ups met maatschappelijke impact

Doel: Jaarlijks minimaal drie tot vijf start-ups/scale-ups met maatschappelijke impact ondersteunen.
Hoe: Gemeente en partners bieden begeleiding, netwerk en toegang tot financiering voor start-ups en scale-ups die maatschappelijke uitdagingen aanpakken.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu)**, ROM, Start-up Utrecht, ondernemers, provincie Noord-Holland.

INNOVATIE IN HET MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF (MKB)

Begeleiden mkb/zzp'ers bij digitalisering en verduurzaming

Doel: in 2028 zijn mkb'ers en zzp'ers begeleid bij digitalisering (MKB Digital Workspace) of verduurzaming.
Hoe: ROM en kennisinstellingen bieden begeleiding, advies en netwerk aan mkb en zzp'ers.
Betrokken partijen: **ROM**, kennisinstellingen, ondernemers, gemeente Hilversum (Economie).

2. Economische spreiding en veerkracht

STADSVERZORGENDE BEDRIJVIGHEID

Behoud en versterking stadsverzorgende bedrijven

Doel: Voorkomen van gedwongen vertrek stadsverzorgende bedrijven als gevolg van transformatie van werklocaties. Bedrijven groeien uit hun jasje, vinden geen alternatief en blijven zitten met negatieve gevolgen. Door werklocaties te behouden, neemt de kans op een passende plek toe.
Hoe: Gemeente hanteert terughoudend beleid bij transformatie en zet in op behoud van werklocaties voor stadsverzorgende functies.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie)**, ondernemers, regionale partners.

DETAILHANDEL EN HORECA

Uitvoeren van het detailhandelsbeleid en de gebiedsagenda Centrum 2030
Doel: In 2028 zijn de belangrijkste maatregelen uit de gebiedsagenda Centrum uitgevoerd.
Hoe: Gemeente voert samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en Taskforce Centrum het detailhandelsbeleid en de gebiedsagenda uit.
Betrokken partijen: **Taskforce Centrum, gemeente Hilversum (Economie)**, ondernemers, vastgoedeigenaren.

Actualisering horecabeleid
Doel: In 2027 is nieuw horecabeleid vastgesteld en ingevoerd.
Hoe: Gemeente werkt samen met ondernemers en Koninklijke Horeca Nederland (KHN) aan het vernieuwen van het horecabeleid en het inspelen op trends en behoeften.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Publiekszaken, Economie en Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving)**, ondernemers, KHN.

Digitalisering, verduurzaming en innovatie van sector detailhandel en horeca
Doel: In 2028 zijn ondernemers in detailhandel en horeca actief ondersteund bij digitalisering en verduurzaming, afhankelijk van vraag en beschikbare middelen.
Hoe: Gemeente, MRA en provincie bieden advies, subsidies en kennisdeling aan ondernemers in detailhandel en horeca.
Betrokken partijen: **MRA**, provincie Noord-Holland, ondernemers, vastgoedeigenaren, Taskforce Centrum, gemeente Hilversum (Energietransitie, Leefmilieu, Economie, Ruimtelijke Kwaliteit).

ZZP'ERS

Versterken samenwerking via collectieven en netwerken
Doel: In 2028 is minimaal één nieuw collectief of netwerk opgezet én actief, en zijn bestaande netwerken versterkt.
Hoe: Partners en gemeente stimuleren samenwerking via collectieven, netwerken en gezamenlijke projecten.
Betrokken partijen: **Partners en gemeente Hilversum (Economie)**, Stadsfonds, ondernemersverenigingen, ROM, Platform Economie, ondernemers.

Vergroten van weerbaarheid via netwerken en scholing
Doel: Jaarlijks zijn vijftig zzp'ers bereikt met netwerkactiviteiten of scholing.
Hoe: ROM en landelijke instanties organiseren netwerkbijeenkomsten en bieden toegang tot scholing voor zzp'ers.
Betrokken partijen: **ROM**, landelijke instanties, ondernemers, gemeente Hilversum (Economie).

TOERISME, RECREATIE & EVENEMENTEN

Opstellen van een nieuwe visie toerisme en recreatie en ontwikkelen van arrangementen
Doel: In 2028 is een nieuwe visie vastgesteld en zijn minimaal twee nieuwe toeristische arrangementen gelanceerd. De kwaliteiten van Wijdemeren als groenblauwe parel bieden aanknopingspunten voor een nieuwe toeristische visie.
Hoe: Gemeente ontwikkelt samen met partners een visie en verbindt media-erfgoed, natuur en cultuur in arrangementen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Cultureel Erfgoed, programma Groen, Cultuur)**, ondernemers(verenigingen), Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen, Goois Natuurreservaat (GNR), Plassenschap, Staatsbosbeheer, Hilversum Marketing, Visit Gooi en Vecht, Vliegveld Hilversum, MRA.

Evenementen inzetten als katalysator voor horeca, detailhandel en toerisme
Doel: Jaarlijks zijn vijf evenementen met aantoonbare economische impact georganiseerd.
Hoe: Partners organiseren evenementen die bijdragen aan horeca, detailhandel en toerisme, en gemeente ondersteunt daarbij.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Cultuur, Publiekszaken, Economie)**, ondernemers, Hilversum Marketing.

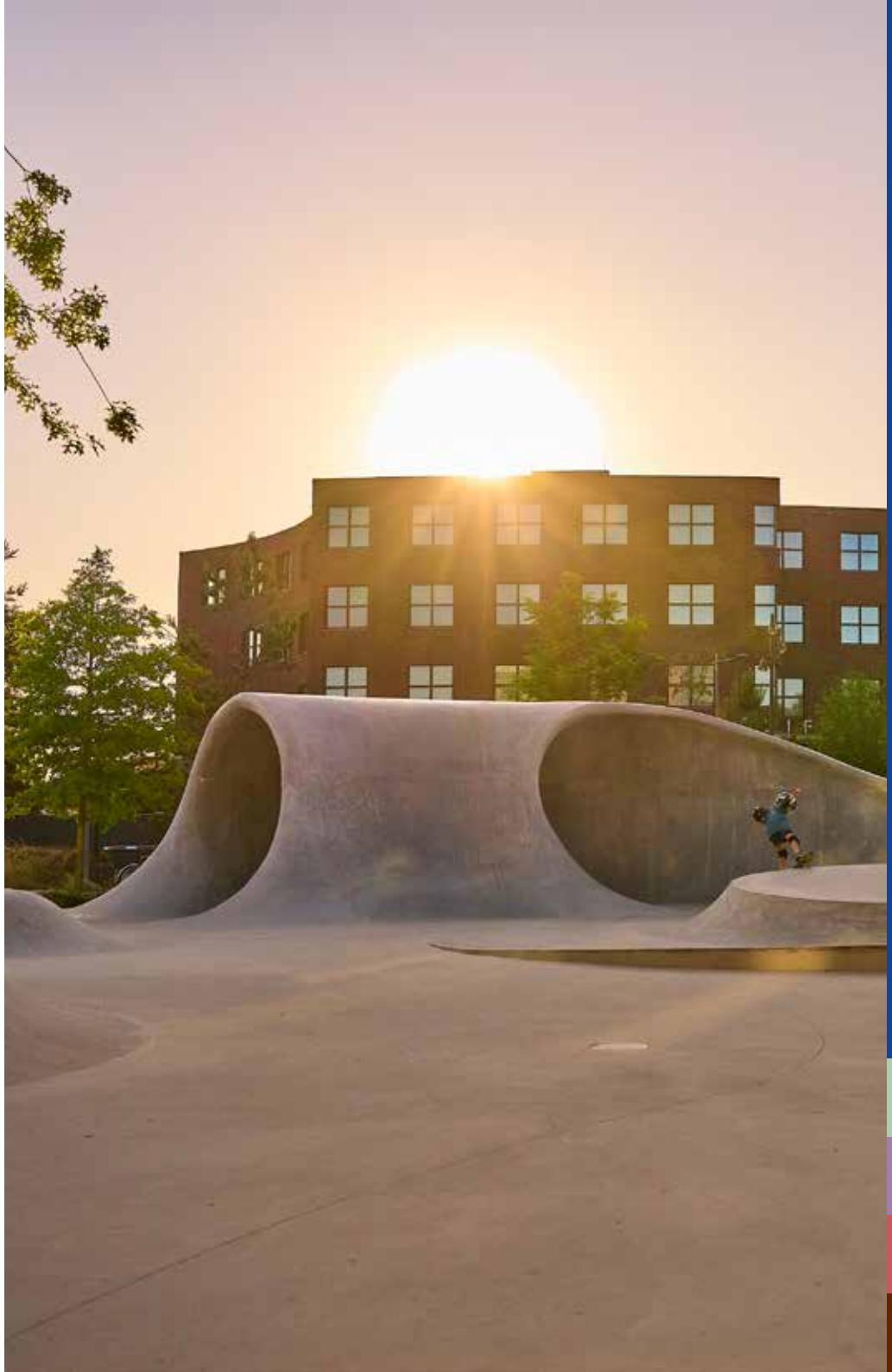
3. Maatschappelijke waarde en impact

Stimuleren impactondernemen
Doel: In 2028 zijn tien nieuwe impactondernemingen ondersteund.
Hoe: Partners stimuleren ondernemerschap met maatschappelijke en duurzame impact via programma's, netwerken en kennisdeling. Gemeente heeft een ondersteunende rol.
Betrokken partijen: **Social Enterprise NL, Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen NL**, ROM, Stadsfonds, ondernemersverenigingen, Green Business Club Hilversum, ondernemers, gemeente Hilversum (Economie, Sociaal Domein, Leefmilieu).

Versterken van samenwerking en community building
Doel: Jaarlijks zijn drie gezamenlijke initiatieven of projecten gerealiseerd.
Hoe: Gemeente en partners verbinden organisaties en ondersteunen gezamenlijke initiatieven voor samenwerking en community building.
Betrokken partijen: **Stadsfonds, ondernemersverenigingen, Green Business Club Hilversum, coöperatie Toekomstbestendig Hilversum**, ROM, regionale duurzaamheidsprogramma's, ondernemers, gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu, Energietransitie, Sociaal Domein, Cultuur).

4. Regionale samenwerking en toekomstbestendigheid

Regionaal samenwerken voor economische diversiteit en veerkracht
Doel: In 2028 is minimaal één thematisch project gerealiseerd dat bijdraagt aan economische diversiteit, maatschappelijke waarde of veerkracht van Hilversum.
Hoe: Gemeente werkt samen met regionale partners aan projecten en netwerken gericht op innovatie, sociale inclusie of verduurzaming.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie)**, MRA, ROM, EBU, Amsterdam Economic Board, G40 (netwerk van (middel)grote steden), UTA, ondernemers, instellingen, provincie Noord-Holland.

ACTIELIJN 3
CENTRUM: HET LEVENDIGE HART VAN HILVERSUM

1. Professionele samenwerking en organisatie

Invoeren toekomstbestendig samenwerkingsmodel
Doel: In 2027 is een nieuw samenwerkingsmodel geïmplementeerd en wordt leegstand actief aangepakt. Dit is bijvoorbeeld een centrumcoöperatie of Bedrijveninvesteringszone (BIZ).
Hoe: Gemeente en partners onderzoeken en realiseren een samenwerkingsmodel en verkennen de haalbaarheid van een ontwikkelmaatschappij voor het centrum.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Cultuur, Cultureel Erfgoed, Ruimtelijke Kwaliteit, Publiekszaken), Taskforce Centrum**, detailhandel, horeca, vastgoedeigenaren, ondernemersverenigingen, inwoners.

2. Thematische ontwikkeling centrum en aanloopstraten

Herijking en continuering uitvoering gebiedsagenda centrum
Doel: In 2026 is de gebiedsagenda Centrum geactualiseerd en herijkt. De acties zijn in uitvoering en worden jaarlijks gemonitord. Met als resultaat in 2027 een duidelijk afgebakend hoofdwinkelgebied en uitgewerkte gebiedsprofielen voor sfeergebieden en binnenstedelijke stadsstraten zoals de Havenstraat.
Hoe: Gemeente en partners herijken de bestaande agenda, stellen prioriteiten, voeren maatregelen uit en monitoren jaarlijks de voortgang en effecten.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Ruimtelijke Kwaliteit, Cultuur, Cultureel Erfgoed), Taskforce Centrum**, Hilversum Marketing, detailhandel, horeca, vastgoedeigenaren, ondernemersverenigingen, inwoners.

Stimuleren wonen boven winkels en tijdelijk gebruik leegstaande panden
Doel: In 2028 zijn er minimaal vijf nieuwe woningen boven winkels gerealiseerd en zijn minimaal drie tot vijf leegstaande panden tijdelijk benut voor economische of maatschappelijke functies.
Hoe: Gemeente stimuleert samen met vastgoedeigenaren en ondernemers het realiseren van woningen boven winkels en het tijdelijk gebruik van leegstaande panden, onder andere via maatwerkafspraken en ondersteuning bij procedures.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Wonen, Economie, Publiekszaken, Ruimtelijke Kwaliteit)**, vastgoedeigenaren, ondernemers.

Integrale aanpak Havenstraat
Doel: Komen tot een samenhangende gebiedsgerichte aanpak van de Havenstraat.
Hoe: Een integrale projectopdracht vormt de basis voor een verkenning van het project Havenstraat 2027-2030, integrale afstemming van lopende projecten (incl. bundeling en gezamenlijke planning), uitvoering van de aangehouden motie ‘Maak werk van de Havenstraat’ en het opleveren van een integraal fasering- en regiedocument vóór zomer 2027.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Projecten, Economie, Mobiliteit, Ruimtelijke Kwaliteit)**, ondernemers, vastgoedeigenaren, bewoners.

Stimuleren werkplekken en maatschappelijke functies in aanloopstraten
Doel: In 2028 zijn minimaal vijf nieuwe werkplekken of maatschappelijke functies in aanloopstraten gerealiseerd.
Hoe: Gemeente stimuleert samen met ondernemers en maatschappelijke organisaties de vestiging van werkplekken en maatschappelijke functies in aanloopstraten.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Sociaal Domein)**, ondernemers, maatschappelijke organisaties.

Benutten investeringen Stationsgebied, Kerkbrink, Gooische Brink als katalysator
Doel: In 2028 is er een zichtbare kwaliteitsimpuls en toename van bezoekers en ondernemers in het centrum.
Hoe: Gemeente benut investeringen in deze gebieden om centrumontwikkeling te versnellen en nieuwe initiatieven te stimuleren. Denk hierbij ook aan programmering rond de oplevering van herontwikkeling – zoals evenementen, markten en culturele activiteiten – om extra aandacht en bezoekers te genereren.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Projecten, Ruimtelijke Kwaliteit, Economie, Cultuur)**, vastgoedeigenaren, ondernemers, culturele instellingen, Hilversum Marketing.

Aanpassen van het omgevingsplan voor het centrum
Doel: In 2027 is het omgevingsplan aangepast zodat de gewenste ontwikkelingsrichting van het hoofdwinkelgebied en de aanloopstraten planologisch wordt gefaciliteerd.
Hoe: Gemeente past het omgevingsplan aan op basis van de gebiedsagenda en gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Ruimtelijke Kwaliteit, Projecten, Economie)**, vastgoedeigenaren, ondernemers.

3. Ondernemersklimaat, acquisitie en versterking aanbod

Actief aantrekken en behouden onderscheidende ondernemers (‘parels’) en balans ketens en lokale ondernemers
Doel: In 2028 zijn minimaal drie nieuwe, onderscheidende ondernemers (‘parels’) in het centrum gevestigd en is de balans tussen ketens en lokale ondernemers aantoonbaar behouden.
Hoe: Centrummanagement en partners voeren gerichte acquisitie (lokaal en ‘van buitenaf’), bieden ondersteuning bij vestiging en monitoren de samenstelling van het ondernemersbestand.
Betrokken partijen: **Centrummanagement**, ondernemers, KHN, Hilversum Marketing, gemeente Hilversum (Economie).

Opstellen acquisitiestrategie passend bij DNA Hilversum en gebiedsprofielen
Doel: In 2026 is de acquisitiestrategie vastgesteld en vanaf 2027 in uitvoering.
Hoe: Gemeente en Hilversum Marketing stellen samen met ondernemers een acquisitiestrategie op die aansluit bij het DNA van Hilversum en de gebiedsprofielen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie) en Hilversum Marketing**, centrummanagement, ondernemers.

4. Identiteit en beleving

Placemaking: zichtbaar maken van cultuur, erfgoed, media en iconen
Doel: In 2028 zijn minimaal twee nieuwe placemaking-projecten in het centrum gerealiseerd.
Hoe: Hilversum Marketing en culturele instellingen werken samen met de gemeente en media aan zichtbare projecten in het centrum.
Betrokken partijen: **Hilversum Marketing**, gemeente Hilversum (Projecten, Cultureel Erfgoed, Cultuur, Economie), media, culturele instellingen.

Investeren in groen en klimaatadaptieve inrichting centrum
Doel: In 2028 zijn zichtbare stappen gezet richting een groener en klimaatadaptief centrum, met meerdere gerealiseerde projecten afhankelijk van kansen, draagvlak en samenwerking.
Hoe: Gemeente investeert samen met inwoners en ondernemers in vergroening en klimaatadaptieve maatregelen in het centrum.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (programma Groen, Economie)**, inwoners, ondernemers.

Versterken citymarketing met Hilversum Marketing als regisseur
Doel: In 2027 is Hilversum Marketing de centrale regisseur van citymarketing en is de naamsbekendheid van het centrum aantoonbaar vergroot.
Hoe: Hilversum Marketing, centrummanagement en gemeente voeren samen een citymarketingstrategie uit en monitoren het bereik.
Betrokken partijen: **Hilversum Marketing**, gemeente Hilversum (Economie, Communicatie), centrummanagement, ondernemers, Visit Gooi en Vecht.

Verbeteren customer journey door centrum (verblijfservaring)
Doel: In 2028 zijn de klanttevredenheid en bereikbaarheid van de centrum aantoonbaar verbeterd.
Hoe: Centrummanagement, ondernemers, vervoersbedrijven, inwoners en Hilversum Marketing werken samen met de gemeente aan verbeteringen in bereikbaarheid en verblijfservaring.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Ruimtelijke Kwaliteit)**, centrummanagement, ondernemers, vervoersbedrijven, inwoners, Hilversum Marketing.

5. Innovatie en flexibiliteit

Stimuleren tijdelijke invullingen, circulaire initiatieven en experimenten
Doel: In 2028 zijn er meerdere tijdelijke invullingen en circulaire initiatieven in leegstaande panden gerealiseerd, afhankelijk van kansen, vraag en samenwerking met partners.
Hoe: Gemeente stimuleert samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en kennispartners tijdelijke invullingen en experimenten in leegstaande panden.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Projecten, Vastgoed, Ruimtelijke Kwaliteit, Economie, programma Circulair)**, ondernemers, vastgoedeigenaren, kennisinstellingen, partners.

6. Beleidskaders

Actualiseren evenementenbeleid en horecabeleid
Doel: In 2028 is het evenementen- en horecabeleid vastgesteld en geïmplementeerd en zijn de locatieprofielen geëvalueerd.
Hoe: Gemeente werkt samen met ondernemers en bewoners aan de vernieuwing van het beleid en het inspelen op trends.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Publiekszaken, Ruimtelijke Kwaliteit, Economie en Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving)**, evenementenorganisatoren, horecaondernemers, bewoners, eventueel externe deskundigen.

Actualiseren terrassenbeleid
Doel: In 2028 is het terrassenbeleid geactualiseerd en geïmplementeerd.
Hoe: Gemeente werkt samen met ondernemers, inwoners en deskundigen aan het vernieuwen van het terrassenbeleid.
Betrokken partijen: Gemeente Hilversum **(Publiekszaken, Ruimtelijke Kwaliteit, Economie)**, ondernemers, inwoners.

ACTIELIJN 4
RUIMTE VOOR WERKEN: BALANS EN BEHOUD

1. Behoud van werklocaties

Terughoudendheid bij verzoeken voor transformatie van werkfuncties
Doel: In 2028 is het overgrote deel van de bestaande werkfuncties behouden en is ongewenste transformatie van werkfuncties voorkomen.
Hoe: Gemeente hanteert een terughoudend beleid bij verzoeken om werkfuncties te transformeren en toetst aanvragen aan het belang van behoud van bedrijvigheid. Elk transformatieverzoek bevat een compensatievoorstel voor werk-m² en/of banen. De beoordeling en integrale afweging gebeurt mede op basis van de inbreng van de initiatiefnemer.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Publiekszaken, Economie, Ruimtelijke Kwaliteit, Projecten)**, vastgoedeigenaren, ondernemers.

2. Beter benutten van werklocaties

Versterken werklocaties door verduurzaming (energie besparen, opwekken en delen), vergroening, verbetering openbare ruimte en klimaatadaptatie
Doel: In 2028 zijn op minimaal drie werklocaties verduurzamingsmaatregelen (zoals energiebesparing, opwekking of delen), vergroening en/of klimaatadaptieve ingrepen gerealiseerd. Daarnaast is op ten minste twee locaties de openbare ruimte aantoonbaar verbeterd.
Hoe: Gemeente werkt samen met vastgoedeigenaren en ondernemers aan verduurzaming, vergroening, verbetering van de openbare ruimte en klimaatadaptieve maatregelen op werklocaties.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Projecten, Economie, programma Groen, Voorbereiding & Uitvoering)**, vastgoedeigenaren, ondernemers, ondernemersverenigingen, provincie Noord-Holland, MRA.

Intensiveren van ruimtegebruik, onder meer door verdichting
Doel: In 2028 is het ruimtegebruik op werklocaties efficiënter doorgevoerd, met waar mogelijk een toename van werkruimte.
Hoe: Gemeente en partners stimuleren verdichting en intensiever gebruik van bestaande werklocaties, onder meer via gebiedsagenda's en herontwikkeling.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Projecten, Ruimtelijke Kwaliteit, Economie)**, ontwikkelaars, vastgoedeigenaren, ondernemerscollectieven, ondernemers.

Uitvoeren gebiedsagenda Bedrijventerreinen Hilversum Zuidwest 2040, inclusief onderzoek naar milieucategorieën
Doel: In 2028 zijn de belangrijkste punten uit de gebiedsagenda uitgevoerd en zijn beleidsaanpassingen voor milieucategorieën doorgevoerd.
Hoe: Gemeente voert de gebiedsagenda uit, onderzoekt milieucategorieën en past waar nodig het omgevingsplan aan.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Projecten, Ruimtelijke Kwaliteit, Economie)**, provincie Noord-Holland, MRA, vastgoedeigenaren, ondernemers.

Voorkomen van ongewenste bedrijvigheid
Doel: In 2027 is een beleidsadvies opgeleverd en toegepast om ongewenste bedrijvigheid te voorkomen.
Hoe: Gemeente onderzoekt ongewenste bedrijvigheid en ontwikkelt een beleidsadvies voor effectief sturingsinstrumentarium.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Ruimtelijke Kwaliteit, Publiekszaken)**, ondernemers, vastgoed, provincie Noord-Holland.

3. Meer functiemenging zorgt voor een betere stad

Faciliteren van functiemenging in wijken en op kantoorlocaties
Doel: In 2028 zijn op meerdere locaties nieuwe combinaties van functies (zoals wonen, werken en voorzieningen) in procedure gebracht.
Hoe: Gemeente faciliteert functiemenging door het omgevingsplan te verruimen en samen te werken met vastgoedeigenaren en ontwikkelaars.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Ruimtelijke Kwaliteit, Publiekszaken, Projecten, Economie)**, vastgoedeigenaren, ontwikkelaars, ondernemers.

Actief sturen op mix van functies en slim benutten van vastgoed bij (her) ontwikkeling
Doel: In 2028 zijn op minimaal twee locaties projecten met een slimme functiemix en optimaal vastgoedgebruik in procedure gebracht.
Hoe: Gemeente stuurt bij (her)ontwikkeling actief op een mix van functies en het slim benutten van vastgoed, in overleg met partners.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Projecten, Ruimtelijke Kwaliteit, Economie, Vastgoed)**, vastgoed, ontwikkelaars, ondernemers, inwoners.

4. Inzet naast leidende principes

Aanpakken van netcongestie (op werklocaties)
Doel: In 2028 zijn op minimaal twee werklocaties concrete maatregelen genomen om netcongestie te verminderen, zoals de realisatie van energiehubs, uitbreiding van trafostations of lokale opslagoplossingen.
Hoe: Gemeente werkt structureel via o.a. het programma Energie samen met Liander, TenneT, ondernemerscollectieven en regionale partners aan het ontwikkelen en uitvoeren van oplossingen voor netcongestie, en faciliteert coöperatieve initiatieven voor lokale opwek, opslag en deling van energie.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Energietransitie, Projecten)**, Liander, TenneT, ondernemerscollectieven, provincie Noord-Holland, MRA.

Analyse planologische ruimte en voorstellen voor aanpassingen in het omgevingsplan
Doel: In 2028 is een analyse van de planologische ruimte uitgevoerd en zijn waar mogelijk voorstellen voor aanpassingen opgesteld.
Hoe: Gemeente brengt zelfstandig de planologische ruimte in kaart en werkt concrete verbetervoorstellen uit, op basis van beschikbare gegevens en eigen expertise.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Ruimtelijke Kwaliteit, Economie)**, vastgoed, ontwikkelaars, ondernemers, inwoners.

Pilot handhaving bij nieuwe activiteiten die niet in het omgevingsplan passen
Doel: In 2028 is de pilot afgerond en ligt er een voorstel voor verwerking in het beleid.
Hoe: Gemeente voert een pilot uit voor handhaving bij nieuwe activiteiten die niet passen in het omgevingsplan en evalueert de uitkomsten.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving en Economie)**, ondernemers, vastgoed.

Jaarlijkse Monitor Economie inclusief saldo transformatie-initiatieven
Doel: Jaarlijks is een actuele rapportage over de stand van de economie beschikbaar.
Hoe: Gemeente monitort de economische ontwikkeling en rapporteert hierover via de Monitor Economie. De Monitor Economie wordt uitgebreid met de indicator 'saldo werk-m²' n.a.v. transformatie-initiatieven die worden behandeld door de gemeente, zodat jaarlijks inzicht ontstaat in veranderingen door transformaties en gebiedsontwikkelingen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Datagedreven Werken, Ruimtelijke Kwaliteit en Omgevingsteam)**.

Regionale samenwerking in Utrecht, Gooi en Vechtstreek en MRA
Doel: Structurele, jaarlijkse samenwerking en afstemming op regionaal niveau dat bijdraagt aan de economische ontwikkeling van Hilversum.
Hoe: Gemeente werkt samen met regionale partners via Platform Economie, Plabeka en andere netwerken aan gezamenlijke projecten en afstemming.
Betrokken partijen: Gemeente Hilversum (Economie), Platform Economie, MRA, gemeenten, provincie Noord-Holland, regio Gooi en Vechtstreek, regio Utrecht.

ACTIELIJN 5
EEN VERBINDEND ONDERNEMERSKLIMAAT: HILVERSUM ALS THUISHAVEN VOOR ONDERNEMERS

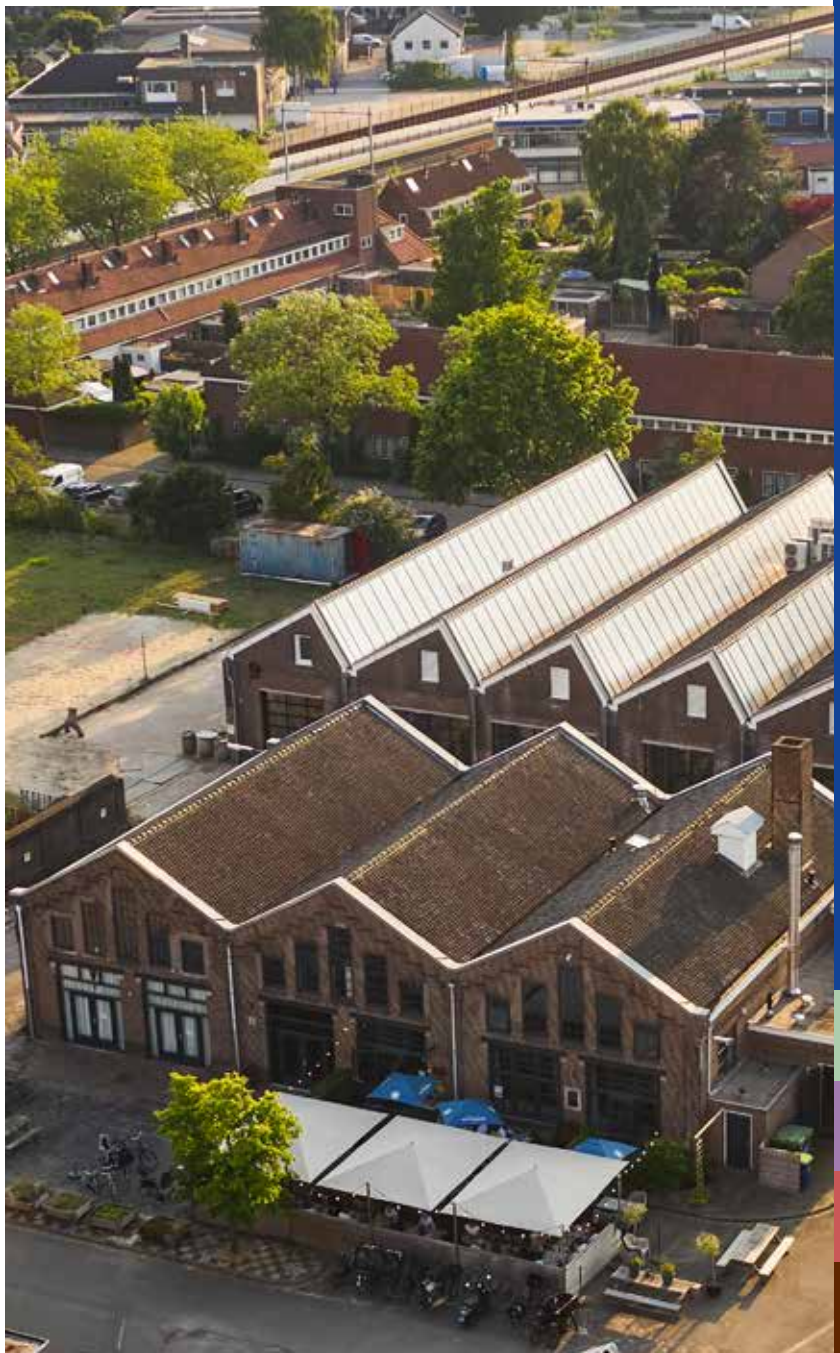
1. Gemeente als partner en aanjager

Dienstverlening voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat (rode loper-aanpak)
Doel: In 2028 is het ondernemersloket stevig gepositioneerd, zijn twee netwerkbijeenkomsten georganiseerd en zijn jaarlijks tientallen ondernemers ondersteund met informatie (waaronder welkomstpakketten), advies en netwerktoegang.
Hoe: Gemeente biedt een laagdrempelig ondernemersloket, relatiemanagers en een welkomstpakket, en is actief aanwezig in ondernemersnetwerken.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Publiekszaken)**, ROM, provincie Noord-Holland.

Professionalisering Platform Economie
Doel: In 2028 functioneert het Platform Economie als een effectief netwerk en kennisplatform voor ondernemers en partners, en organiseert samen met de gemeente jaarlijks minimaal twee tot drie gezamenlijke activiteiten. Monitoring vindt plaats via een jaarlijkse evaluatie en verslaglegging van de resultaten van het Platform Economie. Dit wordt geborgd via een gezamenlijk advies- en overlegprotocol, inclusief vaste advies- en voortgangsmomenten (minimaal twee keer per jaar), uniforme formats en een doorgeleidingsafspraak via het college aan de raad. In deze gesprekken nemen we ook de raadsagenda mee, zodat we vooruit kunnen kijken.
Hoe: Het Platform Economie en de gemeente investeren in professionalisering, kennisdeling en gezamenlijke activiteiten.
Betrokken partijen: **Platform Economie**, gemeente Hilversum (Economie).

2. Broedplaatsen en ruimte voor ondernemerschap

Ontwikkelen breed broedplaatsenbeleid
Doel: In 2027 is een breed broedplaatsenbeleid vastgesteld, waarbij kennis van bestaande initiatieven wordt benut.
Hoe: Gemeente werkt samen met partners en deskundigen aan het opstellen van beleid en het faciliteren van nieuwe broedplaatsen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Ruimtelijke Kwaliteit, Vastgoed, Cultuur, Sociaal Domein, Leefmilieu, Economie)**, vastgoedeigenaren, Leegstand Oplossers Amsterdam (LOLA), ondernemerscollectieven, externe deskundigen.

Flexibel inzetten/herbestemmen gemeentelijk vastgoed
Doel: Gemeentelijk vastgoed wordt flexibel en tijdelijk ingezet voor economische, creatieve of maatschappelijke functies, afhankelijk van vraag en mogelijkheden.
Hoe: Gemeente maakt flexibel gebruik van vastgoed mogelijk en werkt samen met ondernemers aan tijdelijke of nieuwe invullingen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Vastgoed)**, ondernemers.

Vast aanspreekpunt voor ondernemers en vastgoedeigenaren voor broedplaatsen
Doel: In 2026 is één centraal aanspreekpunt voor broedplaatsen operationeel, zodat ondernemers en vastgoedeigenaren elkaar makkelijker kunnen vinden en de matching tussen vraag en aanbod wordt verbeterd.
Hoe: Gemeente biedt een vast aanspreekpunt en faciliteert verbinding tussen ondernemers en vastgoedeigenaren.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum**, ondernemers, collectieven.

3. Netwerken en samenwerking

Uitbouwen samenwerking met regio Gooi en Vechtstreek, MRA, regio Utrecht en provincie Noord-Holland
Doel: Hilversum versterkt de samenwerking met regionale partners en provincie op strategische thema's zoals bereikbaarheid, ruimte, economie en arbeidsmarkt.
Hoe: Dit gebeurt via gezamenlijke programma's, overlegstructuren en projecten om economische en ruimtelijke opgaven beter af te stemmen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Mobiliteit, Sociaal)**, MRA, regio Gooi en Vechtstreek, regio Utrecht, provincie Noord-Holland.

Verbinden lokale ondernemers(initiatieven) aan bovenregionale/landelijke programma's en internationale netwerken
Doel: In 2028 hebben lokale ondernemers(initiatieven) toegang tot relevante regionale, landelijke en internationale programma's en netwerken, zoals MRA, Amsterdam Economic Board, ROM, EBU en expat-diensten.
Hoe: Gemeente ondersteunt ondernemers(initiatieven) op thema's (bv. Energie, Duurzaamheid etc.) die bijdragen aan de EV-ambities/opgaven. Gemeente en partners informeren onder meer ondernemers(initiatieven) actief over bestaande programma's (bijvoorbeeld MRA-innovatieprogramma, IN Amsterdam expat service) en faciliteren deelname door netwerkbijeenkomsten, verwijzingen en ondersteuning bij aanmelding.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Mobiliteit, Sociaal Domein**), ROM, EBU, Amsterdam Economic Board, MRA.

Continueren Stadsfonds
Doel: Het Stadsfonds versterkt het economische, maatschappelijke en culturele klimaat in Hilversum door het financieren van projecten en het stimuleren van samenwerking.
Hoe: Gemeente ondersteunt het Stadsfonds met subsidie en inzet, en stimuleert samenwerking tussen ondernemers, maatschappelijke organisaties en culturele partners.
Betrokken partijen: **Stadsfonds**, ondernemers(verenigingen), maatschappelijke organisaties, culturele instellingen, sport, vastgoed, gemeente Hilversum (Economie, Belasting).

Cross-sectorale samenwerking stimuleren
Doel: In 2028 zijn meerdere cross-sectorale samenwerkingen tussen ondernemers en kennisinstellingen verkend.
Hoe: Gemeente stimuleert samenwerking over sectoren heen via netwerkbijeenkomsten, projecten en kennisdeling.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie)**, ondernemers, kennisinstellingen.

4. Dienstverlening internationale bedrijvigheid

Aansluiting bij IN Amsterdam en Utrecht International Center
Doel: Internationale expat-dienstverlening is in 2028 structureel geborgd en bekend bij bedrijven.
Hoe: Gemeente blijft aangesloten bij internationale expat-dienstverlening en informeert bedrijven over de mogelijkheden.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie)**, International Welcome Center Amsterdam, International Welcome Center Utrecht, bedrijven.

5. Inclusiviteit en toegankelijkheid

Laagdrempelige ondersteuning via ondernemersloket
Doel: Jaarlijks zijn tientallen ondernemers, starters en zzp'ers ondersteund via het ondernemersloket en de rode loper-aanpak.
Hoe: Gemeente biedt via het ondernemersloket en de rode loper-aanpak informatie, advies, netwerktoegang en verwijzingen naar relevante partners (o.a. Regionaal werkcentrum), zodat ondernemers snel en eenvoudig worden geholpen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Publiekszaken, Economie)**, ROM.

Bevorderen inclusieve netwerken (diversiteit en rolmodellen)
Doel: In 2028 zijn nieuwe initiatieven voor inclusieve netwerken of rolmodellen gestart.
Hoe: Ondernemersnetwerken en gemeente stimuleren diversiteit en inclusie via netwerkvorming en het delen van goede voorbeelden.
Betrokken partijen: **Ondernemersnetwerken**, gemeente Hilversum (Sociaal Domein, Economie).

6. Gezonde werkomgeving

Stimuleren vergroening en klimaatadaptatie werklocaties
Zie actielijn Ruimte voor Werken, thema Beter benutten van werklocaties.

7. Profilering en zichtbaarheid

Uitbouwen verkiezing Onderneming van het Jaar en evenementen
Doel: Jaarlijks is er een verkiezing en zijn er meerdere ondernemersbijeenkomsten georganiseerd.
Hoe: Gemeente en ondernemerscollectieven organiseren verkiezingen en bijeenkomsten om ondernemerschap te stimuleren en zichtbaar te maken.
Betrokken partijen: **Ondernemerscollectieven, gemeente Hilversum (Economie)**, Hilversum Marketing, ondernemers, Stadsfonds.

Herijking afspraken Hilversum Marketing
Doel: In 2027 zijn nieuwe afspraken vastgesteld en is Hilversum sterker gepositioneerd als ondernemersstad.
Hoe: Gemeente en Hilversum Marketing herijken afspraken en communiceren structureel over ondernemerssuccessen.
Betrokken partijen: **Hilversum Marketing**, gemeente Hilversum (Economie, Communicatie), ondernemers.

ACTIELIJN 6
TRANSITIE NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE: KANSEN VOOR HILVERSUM

1. Netwerken en ketensamenwerking

Ondersteunen circulaire netwerken
Doel: Minimaal één (nieuw) circulaire netwerk ondersteund of opgericht in 2028, structurele ondersteuning van dit netwerk en jaarlijks één kennissessie.
Hoe: Gemeente ondersteunt gebiedsgebonden organisaties via de subsidieregeling en organiseert samen met partners kennissessies.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu: programma Circulair)**, ondernemersnetwerken, netwerkorganisaties zoals Circulair Ambachtscentrum Opwaarts, Green Business Club, makers in 't Gooi, Hilversum Circulair, ondernemers, ROM, Stadsfonds.

Verkennen en sluiten van een lokale kringloop ('laaghangend fruit')
Doel: In 2027 is samen met ondernemers en partners één concrete kringloop in kaart gebracht en zijn afspraken gemaakt om deze lokaal te sluiten (bijvoorbeeld karton, textiel of een andere materialenstroom).
Hoe: Gemeente Hilversum organiseert samen met (ondernemers)netwerken en Platform Economie een werksessie om laaghangend fruit te identificeren en een pilotkringloop te kiezen. Resultaten worden gedeeld en waar mogelijk direct opgepakt met betrokken partijen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu, Energietransitie)**, (ondernemers)netwerken, netwerkorganisaties zoals Circulair Ambachtscentrum Opwaarts, Makers in 't Gooi, Hilversum Circulair, Platform Economie, kennispartners.

Stimuleren van innovatieve circulaire ketens
Doel: Minimaal twee innovatieve circulaire ketens gestimuleerd en/of ontwikkeld in bouw of ambachten in 2028. Bedrijventerreinen Zuidwest is een sleutelgebied/versneller voor de Hilversumse circulaire ambities.
Hoe: Partijen stimuleren innovatieve ketens in de sectoren bouw of ambachten door partijen bij elkaar te brengen, en pilots en sessies te organiseren.
Betrokken partijen: **MRA, regio Gooi en Vechtstreek**, gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu: programma Circulair), ondernemers (o.a. ambachten en bouwbedrijven), ondernemersnetwerken en-verenigingen, Green Business Club Hilversum, netwerkorganisaties zoals Circulair Ambachtscentrum Opwaarts, Makers in 't Gooi, Hilversum Circulair, ROM, provincie Noord-Holland.

Kwartiermaker(s) inzetten als verbinder en aanjager
Doel: Minimaal vijf nieuwe circulaire initiatieven aangejaagd in 2028.
Hoe: De kwartiermaker (of kwartiermakers) verbindt initiatiefnemers en circulaire initiatieven en jaagt deze aan.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu: programma Circulair)**, ondernemersnetwerken, netwerkorganisaties zoals Circulair Ambachtscentrum Opwaarts, Makers in 't Gooi, Hilversum Circulair, kennispartners, ROM, provincie Noord-Holland.

2. Stimuleren van circulair ondernemen

Ondersteunen circulair ondernemerschap
Doel: Jaarlijks worden bedrijven ondersteund met kennis, informatie of subsidie om circulair te ondernemen.
Hoe: Gemeente en partners bieden actief informatie, advies en subsidie aan bedrijven die willen verduurzamen of circulair werken.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu: programma Circulair)**, ROM, MRA, kennisinstellingen, provincie Noord-Holland.

Circulaire scans inzetten bij het mkb
Doel: Jaarlijks worden mkb-bedrijven gescand op circulaire kansen en verbeteringen, afhankelijk van belangstelling en capaciteit.
Hoe: Gemeente voert circulaire scans uit bij mkb-bedrijven en adviseert over vervolgstappen.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu: programma Circulair)**, ondernemers, ondernemersnetwerken.

Deelnemen aan de landelijke Week van de Circulaire Economie en het organiseren van inspiratiesessies Circulaire Economie
Doel: Jaarlijkse deelname aan de landelijke Week van de Circulaire Economie en organiseren van inspiratiesessies, bijvoorbeeld over de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).
Hoe: Gemeente organiseert samen met partners inspiratiesessies en neemt actief deel aan landelijke initiatieven.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu: programma Circulair)**, het Rijk, bedrijven, onderwijsinstellingen, ondernemersnetwerken, netwerkorganisaties zoals Circulair Ambachtscentrum Opwaarts, Makers in 't Gooi, Hilversum Circulair, Green Business Club Hilversum, ROM.

3. Ruimte voor circulair ondernemerschap

Circulaire activiteiten mogelijk maken binnen gebiedsontwikkelingen, placemaking en projecten
Doel: In 2028 zijn binnen gebiedsontwikkelingen en projecten circulaire activiteiten opgestart, afhankelijk van kansen en samenwerking.
Hoe: Gemeente maakt circulaire activiteiten mogelijk door ruimte te bieden in gebiedsontwikkelingen en samen te werken met vastgoedeigenaren en ondernemers.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Projecten, Ruimtelijke Kwaliteit, Economie, Leefmilieu: programma Circulair)**, vastgoedeigenaren, ontwikkelaars, ondernemers, maatschappelijke organisaties.

4. Regionale samenwerking

Regionale samenwerking voor circulariteit versterken
Doel: Jaarlijks is er minimaal één regionale samenwerking op circulair gebied gestart of versterkt.
Hoe: Gemeente werkt samen met regionale partners aan gezamenlijke projecten, kennisdeling en het versterken van circulaire netwerken.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Leefmilieu: programma Circulair)**, MRA, ROM, provincie Noord-Holland, gemeenten, regio Gooi en Vechtstreek, provincie Utrecht.

Versnellen van de energietransitie voor ondernemers
Doel: In 2028 zijn ondernemers ondersteund met energieadvies of deelname aan Green Deal en is gewerkt aan een duurzaam energiesysteem via de Transitievisie Warmte en de Regionale Energiestrategie (RES).
Hoe: Gemeente biedt gratis energieadvies, stimuleert deelname aan Green Deal en werkt samen met ondernemerscollectieven aan duurzame initiatieven.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Energietransitie, Economie, Leefmilieu: programma Circulair)**, ondernemers, ondernemersnetwerken, provincie Noord-Holland.

ACTIELIJN 7
MENSEN CENTRAAL: INVESTEREN IN TALENT

1. Regionale arbeidsmarkt en samenwerking

Inrichten van een Regionaal Werkcentrum
Doel: In 2026 is het Regionaal Werkcentrum operationeel. Het Werkcentrum ontsluit het volledige dienstenaanbod van de netwerkpartners volgens het no wrong door-principe en versterkt de samenwerking tussen partners. Hierdoor worden meer mensen goed geholpen bij werk, scholing of ontwikkeling. Het effect op het aantal extra geholpen mensen wordt gemonitord.
Hoe: Gemeente en partners richten het werkcentrum in (ook digitaal), zorgen voor een breed aanbod van diensten en stemmen af met regiogemeenten en Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV).
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Sociaal domein, Economie)**, regiogemeenten, UWV, onderwijsinstellingen, werkgeversorganisaties, vakbonden en Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).

Ondernemers en instellingen via netwerken toegang geven tot informatie, kennis, financiering en samenwerking
Doel: In 2028 hebben ondernemers en instellingen toegang tot relevante regionale, landelijke en internationale netwerken en (LLO)-programma's.
Hoe: Gemeente en partners informeren actief over bestaande netwerken – zoals UTA, werkgeverskoepels, ROM, EBU, MRA – en faciliteren deelname via netwerkbijeenkomsten en ondersteuning.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Sociaal domein)**, UTA, U-tech, ROM, EBU, Amsterdam Economic Board, MRA, regio Gooi en Vechtstreek, ondernemers(organisaties).

2. Talent opleiden: jongeren als motor voor vernieuwing

Meer stage- en leerwerkplekken, vooral voor mbo 1-2 studenten in zorg, horeca/detailhandel en techniek
Doel: In de periode 2026-2028 zijn jaarlijks tientallen extra stage- en leerwerkplekken gerealiseerd voor mbo 1-2 studenten in kansrijke sectoren.
Hoe: Gemeente stimuleert samen met MBO College Hilversum en werkgevers het aanbod van stage- en leerwerkplekken, met extra aandacht voor zorg, horeca/detailhandel en techniek.
Betrokken partijen: **MBO College Hilversum**, Pro Vso-scholen, werkgevers, SBB, WerkgeversServicepunt (WSP), gemeente Hilversum (Economie, Sociaal domein).

Ontwikkelen van hybride leeromgevingen (publiek-private samenwerkingen)
Doel: In 2026/2027 zijn nieuwe hybride leeromgevingen gerealiseerd waarin onderwijs en praktijk samenkomen. MBO College Hilversum en gemeente Hilversum onderzoeken de kansrijkheid van een leer-werkprogramma bedrijventerreinen Zuidwest voor bouw, automotive en techniek.
Hoe: Gemeente werkt samen met onderwijsinstellingen en werkgevers aan het opzetten van hybride leeromgevingen, zoals zorginnovatie-labs en een medialab.
Betrokken partijen: **MBO College Hilversum**, werkgevers, Hogeschool Utrecht, Mediacollege Amsterdam, gemeente Hilversum (Economie).

Beter aansluiten van opleidingen op de instroomvraag van de arbeidsmarkt en economische transities
Doel: In de periode 2026-2028 zijn opleidingen en programma's waar mogelijk aangepast aan actuele arbeidsmarktbehoefte en economische ontwikkelingen.
Hoe: Gemeente en onderwijsinstellingen stemmen periodiek af over de aansluiting van opleidingen op de arbeidsmarkt en stimuleren waar mogelijk aanpassingen of nieuwe programma's.
Betrokken partijen: **MBO College Hilversum**, Hogeschool Utrecht, werkgevers, gemeente Hilversum (Economie, Sociaal domein).

Opstellen brede mbo-actieagenda voor aanpakken onderwijs- en arbeidsmarktuitdagingen

Doel: In 2026/2027 is een brede mbo-actieagenda vastgesteld en in uitvoering.
Hoe: Gemeente werkt samen met onderwijsinstellingen en werkgevers aan een actieagenda voor betere aansluiting tussen mbo-onderwijs en arbeidsmarkt.
Betrokken partijen: **MBO College Hilversum**, gemeente Hilversum (Onderwijs, Economie), regiogemeenten, werkgevers, onderwijsinstellingen, Regionaal Werkcentrum Gooi en Vechtstreek.

3. Talent aantrekken en behouden: wonen, werken en leefklimaat

Agenderen en verkennen van mogelijkheden voor het vergroten van het aanbod aan studenten- en starterswoningen en woningen voor expats

Doel: We zijn met betrokken partijen (waaronder woningcorporaties) in overleg of specifiek aanbod voor studenten, starters en expats onderdeel gaat uitmaken van de prestatieafspraken. Ook verkennen we de mogelijkheden voor het verbeteren en – waar haalbaar – vergroten van het toekomstige aanbod van studenten- en starterswoningen en woningen voor expats.
Hoe: De gemeente brengt het onderwerp structureel onder de aandacht bij woningcorporaties, marktpartijen en onderwijsinstellingen, en verkent samen met hen welke kansen en mogelijkheden er zijn binnen lopende en toekomstige gebiedsontwikkelingen.
Betrokken partijen: **Woningcorporaties en marktpartijen**, onderwijsinstellingen, gemeente Hilversum (Wonen, Economie, Ruimtelijke Kwaliteit).

4. Leven Lang Ontwikkelen en wendbaarheid

Continueren deelname aan de UTA

Doel: Jaarlijks worden kansen uit UTA- en MRA-programma's benut voor stad en regio.
Hoe: Gemeente blijft actief deelnemen aan UTA en stimuleert deelname aan relevante programma's en projecten.
Betrokken partijen: **Provincie Utrecht als penvoerder**, UTA/provincie Utrecht, gemeente Utrecht, gemeente Amersfoort en gemeente Hilversum (Economie, Sociaal), kennisinstellingen, werkgeverskoepels.

Ondersteunen van Regionaal Talentfonds Utrecht
Doel: Eind 2027 zijn 132 extra mensen in de regio ondersteund in om- of bijscholing richting een tekortsector.
Hoe: Gemeente en partners informeren over het Regionaal Talentfonds en toegang tot financiering voor scholing faciliteren.
Betrokken partijen: **Stichting Regionaal Talentfonds Utrecht**, UTA/provincie Utrecht, gemeente Utrecht, gemeente Amersfoort en gemeente Hilversum (Sociaal), UWV.

Ontwikkelen aanbod van microcredentials en korte leerroutes voor werkenden
Doel: In 2028 zijn voor werkenden nieuwe microcredentials en korte leerroutes ontwikkeld.
Hoe: Onderwijsinstellingen en werkgevers ontwikkelen samen met gemeente nieuwe leerroutes en microcredentials, afgestemd op actuele behoeften.
Betrokken partijen: **Onderwijsinstellingen en werkgevers**, gemeente Hilversum (Sociaal, Economie), ROM, Start-up Utrecht.

Stimuleren deelname aan (bij)scholingsprogramma's
Doel: In 2028 nemen meer inwoners en werkenden deel aan scholingsprogramma's voor om- en bijscholing, passend bij de vraag en mogelijkheden in Hilversum.
Hoe: Gemeente stimuleert samen met sectoren, Werkcentrum Gooi en Vechtstreek en regiogemeenten de deelname aan scholingsprogramma's.
Betrokken partijen: **Sectoren**, Werkcentrum Gooi en Vechtstreek, gemeente Hilversum (Economie, Sociaal Domein), kennisinstellingen, UWV, regiogemeenten.

5. Innovatie door talent: leren en vernieuwen hand in hand

Talent en innovatie aan campusvorming koppelen
Doel: In 2028 zijn diverse gezamenlijke initiatieven op het gebied van talent en innovatie verkend en mogelijk gerealiseerd, gericht op media, technologie en gezondheid.
Hoe: Gemeente en partners verbinden talentontwikkeling en innovatie aan campusvorming via gezamenlijke projecten en samenwerking.
Betrokken partijen: **ROM, MCNL, Smart Health Amsterdam, kennisinstellingen**, gemeente Hilversum (Economie, Sociaal Domein).

Ondersteunen sectorale ontwikkelprogramma's voor digitale vaardigheden, AI, zorg en onderwijs, energietransitie en circulaire economie
Doel: In 2028 zijn meerdere sectorale ontwikkelprogramma's ondersteund of gestart.
Hoe: Gemeente stimuleert en ondersteunt sectorale ontwikkelprogramma's samen met werkgeverskoepels en onderwijsinstellingen.
Betrokken partijen: **Werkgeverskoepels, onderwijsinstellingen**, werkgevers, gemeente Hilversum (Economie, Sociaal Domein).

Doorontwikkelen en aanbieden van laagdrempelige modules (AI.101) en continueren Changemakersprogramma mediaprofessionals
Doel: Jaarlijks worden nieuwe modules en het Changemakersprogramma aangeboden aan mediaprofessionals.
Hoe: MCNL en regionale kennisinstellingen ontwikkelen en bieden modules en programma's aan, afgestemd op actuele behoeften.
Betrokken partijen: **MCNL, regionale kennisinstellingen (Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Utrecht, Mediacollege)**, gemeente Hilversum (Economie).

Adopteren en benutten procestechnologische en arbeidsvriendelijke innovaties
Doel: Jaarlijks adopteren bedrijven en instellingen arbeidsvriendelijke technologieën, afhankelijk van kansen en samenwerking.
Hoe: Gemeente stimuleert samen met MRA, Midden- en Kleinbedrijf Werkplaatsen (MKB Werkplaatsen) en ROM het gebruik van arbeidsvriendelijke technologie via pilots en kennisdeling.
Betrokken partijen: **MRA, MKB Werkplaatsen, ROM**, werkgevers, gemeente Hilversum (Economie, Sociaal Domein), onderwijsinstellingen.

Ontwikkelen gezamenlijke labruimte AI & immersieve technologie
Doel: In 2028 is een gezamenlijke labruimte voor AI en immersieve technologie operationeel.
Hoe: Gemeente werkt samen met kennisinstellingen en de media- en technologiesector aan het opzetten van een gezamenlijke labruimte.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Economie, Projecten)**, kennisinstellingen, media- en technologiesector, MCNL.

6. Inclusieve talentontwikkeling

Bevorderen nieuwe instroom werkzoekenden in kansrijke sectoren
Doel: Jaarlijks stromen werkzoekenden in kansrijke sectoren in, afhankelijk van vraag en aanbod.
Hoe: Gemeente en arbeidsmarktregio stimuleren instroom via begeleiding, scholing en samenwerking met bedrijven.
Betrokken partijen: **Arbeidsmarktregio Gooi en Vechtstreek**, bedrijven, gemeente Hilversum (Sociaal Domein, Economie).

Begeleiden inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt
Doel: Jaarlijks worden inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleid naar werk of scholing, afhankelijk van vraag en mogelijkheden.
Hoe: Gemeente en partners bieden begeleiding, jobcoaches en baangarantietrajecten aan, afgestemd op individuele behoeften.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Sociaal domein)**, Regionaal Werkcentrum, WSP (dienstverlening WSP wordt geïntegreerd in het Regionaal Werkcentrum), UWV, onderwijs, werkgevers, vakbonden en sociaal ontwikkelbedrijven.

Stimuleren realisatie van aangepaste werkplekken
Doel: Werkgevers in beweging krijgen om in de periode 2026-2028 meer aan functiecreatie en jobcarving te doen, zodat meer mensen duurzaam aan het werk kunnen.
Hoe: Via stevige en zichtbare werkgeversdienstverlening binnen het Werkcentrum. UWV geeft al advies, maar de gemeente voert hierover ook actief het gesprek met werkgevers en denkt mee.
Betrokken partijen: **Gemeente Hilversum (Sociaal domein)**, UWV, werkgevers.

Praktijkgeschoolden stimuleren om een diploma, deelcertificaat of praktijkverklaring te halen
Doel: Jaarlijks behalen praktijkgeschoolden een diploma, deelcertificaat of praktijkverklaring, afhankelijk van deelname en aanbod. Dit versterkt de arbeidsmarktpositie en bevordert loopbaanmobiliteit.
Hoe: Gemeente stimuleert samen met werkgevers en MBO College Hilversum het behalen van diploma's en certificaten via begeleiding en scholing.
Betrokken partijen: **Werkgevers, gemeente Hilversum (Sociaal domein)**, werkgevers, MBO College Hilversum, Werkcentrum Gooi en Vechtstreek.

Werkgevers ondersteunen bij inclusieve inzet
Doel: In 2028 zijn werkgevers ondersteund bij inclusieve inzet via informatie, subsidies, netwerkbijeenkomsten en kennisdeling.
Hoe: Via de netwerktafel Inclusief worden werkgevers met elkaar in contact gebracht. De gemeente initieert deze tafel via het WSP.
Betrokken partijen: **Werkgevers**, gemeente Hilversum (Sociaal domein), UWV, werkgevers, Werkcentrum Gooi en Vechtstreek.

TOTAALOVERZICHT ACTIVITEITEN PER ACTIELIJN

ACTIELIJN 1: MEDIA	Bestaand	Urgent	Nieuw	Prioriteit
Media Park toekomstbestendig maken (campusontwikkeling)		✓		✓
Identificeren twee nieuwe stedelijke innovatiehubs			✓	
Structurele samenwerking met Media Campus NL (MCNL)	✓			
Oprichting en facilitering MediaBoard			✓	
Ontwikkeling media-tech dashboard			✓	
Versterken kennisketen (extra stageplekken)			✓	
Gezamenlijke branding Mediastad & jaarkalender	✓			
Lobby en cofinanciering voor mediasector			✓	
Ontwikkeling incubatoromgeving op/naast Mediapark		✓		✓
Toegang tot kapitaal en internationale positionering	✓			
THETA-traject: centrum voor digitale betrouwbaarheid	✓			

ACTIELIJN 2: VEERKRACHTIGE ECONOMIE	Bestaand	Urgent	Nieuw	Prioriteit
Clustering Monnikenberg, Sportpark en Zonnestraal	✓			
Aanpak personeelstekorten zorg (UTA)	✓			
Zorginnovaties koppelen aan tech-programma's	✓			
Ondersteunen start-ups met maatschappelijke impact			✓	
Innovatie in het mkb		✓		
Behoud stadsverzorgende bedrijvigheid (transformatiebeleid)		✓		
Uitvoeren detailhandelsbeleid en gebiedsagenda Centrum	✓			✓
Actualisering horecabeleid		✓		
Digitalisering en verduurzaming detailhandel/horeca	✓			
Versterken zzp-collectieven en netwerken	✓			
Vergroten weerbaarheid zzp'ers (netwerk en scholing)			✓	
Nieuwe toeristische visie en arrangementen		✓		
Evenementen inzetten voor economische impact	✓			✓
Stimuleren impactondernemen			✓	
Versterken community building (o.a. Stadsfonds)	✓			
Regionale projecten voor economische diversiteit	✓			

ACTIELIJN 3: CENTRUM	Bestaand	Urgent	Nieuw	Prioriteit
Invoeren nieuw samenwerkingsmodel (BIZ/coöperatie)			✓	
Herijken en uitvoeren gebiedsagenda Centrum		✓		✓
Stimuleren wonen boven winkels	✓			
Stimuleren werkplekken in aanloopstraten	✓			
Investeringen Stationsgebied/Kerkbrink als katalysator	✓			
Aanpassen omgevingsplan	✓			
Acquisitie 'parel-ondernemers' en balans ketens/lokaal	✓			
Opstellen acquisitiestrategie DNA Hilversum			✓	
Placemaking: zichtbaar maken cultuur en media	✓			
Investeren in groen en klimaatadaptatie centrum	✓			
Versterken citymarketing		✓		
Verbeteren verblijfservaring (customer journey)		✓		
Experimenten en circulaire initiatieven in leegstand			✓	
Actualiseren evenementenbeleid en horecabeleid		✓		✓
Actualiseren en implementeren terrassenbeleid			✓	

ACTIELIJN 4: RUIMTE VOOR WERKEN	Bestaand	Urgent	Nieuw	Prioriteit
Terughoudendheid transformatie werklocaties	✓			
Verduurzamen en vergroenen werklocaties		✓		
Intensiveren ruimtegebruik (verdichting)		✓		
Uitvoeren gebiedsagenda Bedrijventerreinen Hilversum Zuidwest 2040	✓			
Beleid voorkomen ongewenste bedrijvigheid			✓	
Aanpak netcongestie (energiehubs/opslag)		✓		✓
Faciliteren functiemenging	✓			✓
Actief sturen op functiemix bij (her)ontwikkeling	✓			
Analyse planologische ruimte			✓	
Pilot handhaving		✓		
Jaarlijkse Monitor Economie	✓			
Regionale afstemming economie	✓			

ACTIELIJN 5: ONDERNEMERSKLIMAAT	Bestaand	Urgent	Nieuw	Prioriteit
Positioneren dienstverlening ondernemersloket (rode loper)	✓			✓
Professionalisering Platform Economie	✓			
Ontwikkelen breed broedplaatsenbeleid			✓	
Flexibele inzet gemeentelijk vastgoed		✓		
Centraal aanspreekpunt broedplaatsen			✓	
Strategische samenwerking regio/provincie	✓			
Ondernemers koppelen aan (inter)nationale netwerken	✓			
Continueren en stimuleren Stadsfonds	✓			
Stimuleren cross-sectorale samenwerking			✓	
Expat-dienstverlening borgen	✓			
Laagdrempelige ondersteuning via ondernemersloket	✓			
Bevorderen inclusieve netwerken			✓	
Stimuleren vergroening en klimaatadaptatie werklocaties	✓			
Verkiezing Onderneming van het Jaar	✓			
Herijken afspraken Hilversum Marketing		✓		

ACTIELIJN 6: CIRCULAIRE ECONOMIE	Bestaand	Urgent	Nieuw	Prioriteit
Ondersteunen circulaire netwerken	✓			
Sluiten lokale kringloop			✓	
Stimuleren innovatieve ketens (bouw/ambacht)			✓	
Inzet kwartiermaker(s) circulariteit	✓			
Informatie en subsidie circulair ondernemen	✓			
Uitvoeren circulaire scans mkb	✓			
Week van de Circulaire Economie en sessies			✓	
Ruimte voor circulair in gebiedsontwikkeling			✓	
Versterken regionale circulaire samenwerking	✓			
Versnellen energietransitie		✓		

ACTIELIJN 7: TALENT	Bestaand	Urgent	Nieuw	Prioriteit
Operationaliseren Regionaal Werkcentrum		✓		
Ontsluiten regionale LLO-programma's	✓			
Extra stageplekken mbo 1-2 (zorg/horeca/tech)			✓	
Opzetten hybride leeromgevingen	✓			
Afstemmen opleidingen op arbeidsmarktbehoefte	✓			
Opstellen brede mbo-actieagenda (onderwijs/arbeidsmarkt)		✓		✓
Afspraken over studenten- en starterswoningen			✓	
Deelname Utrecht Talent Alliantie (UTA)	✓			
Ondersteunen Regionaal Talentfonds	✓			
Ontwikkelen microcredentials en korte leerroutes	✓			
Stimuleren om- en bijscholing via Werkcentrum	✓			
Talent en innovatie koppelen aan campusvorming	✓			
Programma's voor o.a. digitale vaardigheden, AI, zorg, techniek	✓			
Changemakersprogramma mediaprofessionals	✓			✓
Stimuleren arbeidsvriendelijke technologische innovatie	✓			
Realisatie labruimte AI en immersieve tech	✓			
Begeleiding werkzoekenden naar kansrijke sectoren	✓			
Begeleiden inwoners met afstand tot arbeidsmarkt	✓			
Stimuleren functiecreatie en jobcarving	✓			
Stimuleren praktijkgeschoolden voor diploma of certificaat	✓			
Werkgevers ondersteunen voor inclusiviteit	✓			

Hilversum Mediastad

COLOFON

© Gemeente Hilversum 2026

Meer informatie:
Gemeente Hilversum
Dudokpark 1
1217 JE Hilversum

hilversum.nl

Vormgeving:
Studio Pietje Precies

Fotografie:
Jurrian Photography i.o.v. Hilversum Marketing (pagina 2, 3, 8, 14),
Wouww Fotografie (pagina 11)